

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 628
van **ELS STERCKX**
datum: 11 juni 2020

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Werklozen uit kwetsbare groepen - Begeleiding door VDAB

De werkloosheidsgraad daalde voor de coronacrisis, maar de armoede bleef ongeveer gelijk. Op dit moment zijn er nog steeds 242.600 Vlamingen die leven in een gezin waar niemand werk heeft. In een op de drie gevallen gaat dit om alleenstaanden zonder kinderen, maar in vier van de tien baanloze gezinnen groeien kinderen op. Deze bevindingen staan in een analyse van het Steunpunt Werk.

De studie toont ook aan dat het om heel kwetsbare mensen gaat. Velen zijn laaggeschoold en ontvangen geen werkloosheidsuitkering omdat ze niet ingeschreven zijn bij de RVA of VDAB. Velen moeten het stellen met een uitkering van het OCMW en zijn niet actief op zoek naar werk.

“Het zijn mensen die in precare omstandigheden leven”, zegt armoede-expert en medeauteur Wim Van Lancker (KU Leuven). “Ook voor kinderen heeft dat grote gevolgen. Leven in armoede is leven in dagelijkse stress, met meer ruzies binnen het gezin. De kinderen doen het ook minder goed op school omdat ze geen eigen kamer hebben om te studeren of ouders die hen kunnen helpen. Als beide ouders niet werken, ontbreekt bovendien een rolmodel.”

De kans dat de armoede van generatie op generatie wordt doorgegeven, is dus zeer reëel. Om deze vicieuze cirkel te doorbreken, is het volgens de onderzoekers noodzakelijk dat het beleid die baanloze gezinnen probeert te bereiken.

VDAB heeft de opdracht gekregen om in te zetten op deze inactieven zodat ze aan de slag kunnen gaan en een loon krijgen dat hen zo uit de armoede kan helpen.

1. Is VDAB al van start gegaan met deze opdracht? Zo ja, wat is daarvan dan de stand van zaken? Zo niet, wanneer zal VDAB dan starten met deze opdracht?
2. Zal VDAB nauw samenwerken met de OCMW's? Die zijn tenslotte zeer goed op de hoogte van wie een leefloon ontvangt.
3. Zal VDAB het parlement jaarlijks een stand van zaken bezorgen van de inspanningen en resultaten die worden geboekt bij deze kwetsbare mensen?
4. Worden deze kwetsbare groepen verder begeleid nadat ze een job hebben gevonden zodat ze die kunnen vasthouden en niet terugvallen op een werkloosheidsuitkering?
5. Welke andere initiatieven neemt de minister?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 628 van 11 juni 2020

van **ELS STERCKX**

Vooreerst deel ik het Vlaams Parlementslicd mee dat de problematiek van de werkzoekenden in armoede of in kwetsbare groepen, in het bijzonder de problematiek van de activering van mensen in 'baanloze gezinnen' of in 'huishoudens waar niemand werk heeft', uitvoerig werd besproken in de commissie economie werk op 25 juni 2020. Ik verwijs hiervoor naar de officiële verslaggeving (<https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1402103/verslag/1407334>).

1. VDAB zorgt voor een passend geïntegreerd werk-welzijnstraject voor werkzoekenden in armoede. Deze trajecten zijn er voor mensen die geen uitgesproken medische, mentale, psychische of psychiatrische problematiek hebben, die beschikken over voldoende arbeidsmotivatie en waarvan verwacht wordt dat ze in minder dan twee jaar kunnen doorstromen naar een opleiding en/of tewerkstelling. De werk-welzijnsbemiddelaars van VDAB nemen de individuele bemiddeling op zich en activeren indien nodig een aantal welzijnsactoren. Ter ondersteuning van dit individuele aanbod wordt ook een aanvullend groepsliuk opgezet door partners. Dit groepsaanbod wordt ingezet waar dit een meerwaarde betekent voor het traject van de werkzoekende.

Bovendien heeft VDAB ervaringsdeskundigen in armoede en sociale uitsluiting in dienst die op vraag van bemiddelaars of instructeurs kunnen ondersteunen in de zoektocht naar werk.

Daarnaast is VDAB ook nauw betrokken in projecten die sinds najaar 2019 door het Europees Sociaal Fonds (ESF) zijn opgestart en een focus leggen op niet-beroepsactieven' in functie van het verbreden van de activeringsopdracht. VDAB werkt ook als partner samen in diverse projecten rond armoedebestrijding vanuit het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Meer info vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger op <https://armoede.vlaanderen.be/projecten>.

2. De samenwerking van de VDAB met de lokale besturen en de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) is de laatste jaren sterk toegenomen. De activeringsinstrumenten 'Tijdelijke WerkErvaring' (TWE)-OCMW en 'Wijk-werken' en het decreet houdende de werk- en zorgtrajecten hebben daartoe bijgedragen. Ook worden er tussen de VDAB en lokale besturen/OCMW's samenwerkingsovereenkomsten afgesloten die jaarlijks in een actieplan worden vertaald. In elke overeenkomst worden acties uitgewerkt om de niet-beroepsactieven lokaal te bereiken en te activeren (ook via diverse ESF-projecten), acties in het kader van het versterken van de activering van leefloners, het uitwisselen van expertise om de tewerkstellingskansen van leefloners te bevorderen, enz.
3. De ambitie om 'meer burgers te bereiken met het oog op deelname aan de arbeidsmarkt' is één van de doelstellingen die in het Jaarlijks Ondernemingsplan (JOP) van VDAB is opgenomen, wat een operationalisering is van het meerjarenplan 'VDAB In Beweging' (VIBE) 2020-2025. Voornoemde doelstelling legt de focus op het bereik in functie van activering. In 2020 gaat de aandacht vooral naar de start van het proces:

het identificeren van niet-beroepsactieven en in contact met hen treden (bv. via RIZIV en lokale besturen).

4. VDAB biedt gratis 'Jobcoaching' aan voor werknemers die minder dan één jaar aan het werk zijn en waarvoor de werkgever instemming verleent. De jobcoach begeleidt de werknemer gedurende maximum zes maanden op de werkvloer. Hij helpt de klant bijvoorbeeld om zich in te werken, de juiste werkhouding aan te nemen en goed te functioneren binnen het team.

Voor werknemers die het moeilijk hebben om goed te functioneren in de job door sociale, psychische, psychologische, mentale of fysieke problemen, kan er beroep gedaan worden op Jobcoaching die door een Gespecialiseerd Opleidings-, Begeleidings- en Bemiddelingsdienst (GOB) wordt aangeboden. Meer info is beschikbaar op <https://www.vdab.be/werkinzicht/jobcoaching.shtml>.

5. Als activeringsregisseur heeft VDAB de opdracht om meer mensen te bereiken die stappen kunnen zetten naar werk. De meest efficiënte en effectieve manier om dit te doen, is blijvend investeren in partnerschappen met andere overheden en organisaties die deze mensen kennen, die 'werk' bij deze mensen (sneller) op de agenda kunnen zetten en zo stappen richting VDAB en arbeidsmarkt stimuleren. Er zijn reeds verschillende partnerschappen operationeel (o.a. met lokale besturen, het RIZIV, het Agentschap voor Inburgering en Integratie) waarbinnen de samenwerking telkens verfijnd wordt. De komende jaren zetten we in op de bestaande samenwerkingen en onderzoeken we waar nieuwe samenwerkingen nuttig en mogelijk zijn. Via ESF-oproepen gaan we ook op zoek naar partners die specifieke kwetsbare groepen kunnen ondersteunen in hun deelname aan de arbeidsmarkt.

Tegelijk is het ook belangrijk om werkgevers te sensibiliseren en ondersteunen om kwetsbare groepen een kans te geven op de werkvloer. Via de ESF-oproep inclusieve bedrijven financieren we partners die de werkgevers hierin bijstaan. Ook VDAB zal meer aandacht schenken aan zijn werkgeversbenadering.